



Institutionen för Hälsovetenskap, fastställd av prefekt 2021-09-29

**Anvisningar för examensarbete på avancerad nivå inom
huvudområdet omvårdnad, 15 hp**

Innehåll

Examensarbete på avancerad nivå inom huvudområdet omvårdnad	3
Huvudområdet omvårdnad	3
Examensarbetets arbetsfaser	3
Handledning och seminarier	3
Examensarbetets struktur och innehåll	3
Inledning	4
Bakgrund.....	4
Problemformulering.....	4
Syfte	4
Metod.....	4
Design	4
Kontext	4
Urval	5
Datainsamling	5
Analys	5
Förförståelse	5
Etiska övervägande.....	5
Resultat.....	5
Diskussion	5
Resultatdiskussion	5
Metoddiskussion.....	6
Slutsats.....	6
Förslag till klinisk tillämpning	6
Förslag till fortsatt kunskapsutveckling.....	6
Referenser	6
Bilagor skrivs på följande sätt.....	6
Examensarbetets språk.....	6
Examensarbetets layout.....	7
Rubrik och teckenstorlek	7
Referenshantering och plagiat	7
Etiska överväganden vid empirisk studie	7
Handläggning av examensarbete inför examination av opponenter- och respondentskap ..	8
Opponent- och respondentskap.....	9
Respondentskap	9
Opponentskap	9
Betyg	10
Bedömningskriterier för betyget godkänt, se Kurs-PM på Canvas	10
Poängregistrering av examinationen för kursen	10
Publicering av uppsats	10

Examensarbete på avancerad nivå inom huvudområdet omvårdnad

Examensarbetet utgår från Högskoleförordning (1993:100) och Högskolelag (1992:1434). Arbetet leder till en fördjupning i omvårdnad, huvudområdet för magisterexamen och specialistsjuksköterskans kompetensområde samt vetenskapliga metoder och forskningsetik. I examensarbetet ingår att planera, genomföra och skriftligt rapportera samt försvara detta vid ett seminarium. I processen ingår även att kritiskt granska och diskutera innehåll och metod i annat examensarbete. Efter genomförd godkänd specialistsjuksköterskeutbildning kan du ansöka om examensbevis för yrkesexamen och magisterexamen inom huvudområdet omvårdnad. Ett av kraven för att nå båda dessa examina är att genomföra ett godkänt examensarbete i omvårdnad omfattande 15 högskolepoäng.

Huvudområdet omvårdnad

Huvudområdet omvårdnad som akademiskt ämne innefattar och utvecklar kunskaper om vårdande relationer och handlingar vilka främjar fysisk, psykisk, social och existentiell hälsa för människan. Centrala begrepp är människa, hälsa, miljö och vårdande.

Enligt Svensk sjuksköterskeförenings kompetensbeskrivning (2017), är omvårdnaden den legitimerade sjuksköterskans specifika kompetens. Omvårdnad omfattar både det vetenskapliga kunskapsområdet och det patientnära arbetet grundat i en humanistisk människosyn. Den legitimerade sjuksköterskan ansvarar självständigt för kliniska beslut som erbjuder människor ökade möjligheter att förbättra, bibehålla eller återfå sin hälsa, hantera hälsoproblem, sjukdom eller funktionsnedsättning och uppnå bästa möjliga välbefinnande och livskvalitet fram till döden.

Examensarbetets arbetsfaser

Examensarbetet genomförs som en empirisk studie eller en litteraturstudie. Examensarbetet är ett vetenskapligt arbete som kan beskrivas som en forskningsprocess med en logisk arbetsgång indelad i olika faser: planeringsfas, datainsamlingsfas, analytisk fas och rapporteringsfas.

Handledning och seminarier

Att skriva ett examensarbete kräver obligatorisk regelbunden handledning under hela processens faser. Handledningen sker enligt överenskommelse med din handledare under kursens gång. Som student ansvarar du för att kontakta din handledare och för att upprätta en tidsplan för examensarbetets genomförande. Inom ramen för kursen ingår två metodseminarier där ditt eget, och andras pågående arbeten granskas och diskuteras. Under det första seminariet fokuseras problemområdet, syftet med studien, den preliminära bakgrunden och metoden. Vid det andra seminariet fokuseras det preliminära resultatet och diskussionen.

Examensarbetets struktur och innehåll

Examensarbetet ska presenteras i form av en skriftlig rapport. Examensarbetet ska bestå av ett försättsblad, två sammanfattningar, en på svenska och en på engelska, samt en populärvetenskaplig sammanfattning. Eventuella tillkännagivande samt eventuella definitioner

och terminologi presenteras. Därefter följer innehållsförteckning, inledning, bakgrund, problemformulering, och syfte. Metoden inklusive underrubriker, samt etiska överväganden, följs av ett resultat med underrubriker. Därefter följer resultatdiskussion, metoddiskussion, slutsatser, praktiska implikationer och förslag till fortsatt kunskapsutveckling inom specialistsjuksköterskans kompetensområde. Examensarbete avslutas med referenslista och bilagor.

Inledning

Examensarbetet ska börja med en kort inledning som ska presentera problemområdet och dess samhällsrelevans. Tydliggör varför problemet är betydelsefullt att studera och på vilket sätt det är relevant för huvudområdet omvårdnad, och för specialistsjuksköterskans kompetensområde.

Bakgrund

Bakgrunden ska innehålla relevanta teorier och perspektiv samt en överblick över kunskaps- och forskningsläget internationellt och nationellt, relaterat till problemområdet för examensarbetet, och för specialistsjuksköterskans kompetensområde.

Problemformulering

I problemformuleringen avgränsas problemområdet, och texten bör inte vara mer än en halv sida lång. Här motiveras varför problemområdet är viktigt att studera. Problemformuleringen ska beskriva vilken kunskap om problemområdet som finns, vad som saknas, och vad som behövs, samt varför ny kunskap är viktig. Problemformuleringen bygger på texten i examensarbetets bakgrund, och ska relatera till huvudområdet omvårdnad och specialistsjuksköterskans kompetensområde. Inga referenser anges i problemformulering. Problemformuleringen ska mynna ut i examensarbetets syfte.

Syfte

Ett tydligt syfte formuleras, samt eventuella frågeställningar. Tänkbara termer (oftast verb) är ”att beskriva”, ”att klargöra”, ”att belysa”, ”att kartlägga” och ”att jämföra”. Andra tänkbara termer är ”att granska” och ”att sammanställa”.

Metod

Nedan följer förslag på rubriker för att strukturera metodavsnittet.

Design

Kunskapsteoretiska och metodologiska utgångspunkter och vad som kännetecknar metoden/metoderna ska beskrivas, motiveras och förankras med metodlitteratur.

Kontext

Beskriv området och sammanhanget för studiens genomförande.

Urval

Beskriv metoden för urvalsförfarandet. För empiriska studier beskrivs urvalsförfarande, typ av urval, antal deltagare, kön, ålder, inklusionskriterier samt exklusionskriterier. För litteraturstudier beskrivs urvalsprocessen (inklusions- och exklusionskriterier) och kvalitetsgranskningsförfarandet (hur sökningen gått till, databaser, manuell sökning, hur artiklars kvalitet och relevans bedömts).

Datainsamling

Beskriv metoden för datainsamlingen samt hur den genomförts i examensarbetet.

Analys

Beskriv metoden för analysen steg för steg, och hur den tillämpats i examensarbetet.

Förförståelse

Beskriv din/er förförståelse för området som studeras.

Etiska övervägande

Forskningsetiska principer relevanta för examensarbetet, samt forskningsetiska ställningstaganden skall beskrivas och förankras i relevanta etiska källor och lagstiftning.

Resultat

Resultatet ska vara väl strukturerat, tydligt, lättläst och besvara syftet och eventuella frågeställningar.

Kvalitativa studier eller kvalitativa litteraturbaserade studier kan presenteras utifrån teman, subteman kategorier, subkategorier eller på annat sätt som beskrivs som relevant presentation av resultatet relaterat till ditt metodval.

Kvantitativa studier eller kvantitativa litteraturbaserade studier sammanställs och kan presenteras med en för metoden relevanta tabeller och figurer med tillhörande beskrivande text.

Diskussion

Diskussionen innefattar en resultatdiskussion och en metoddiskussion. I diskussionen görs reflektioner, analytiska utvecklingar och tolkningar. Diskussionen ska vara saklig, konsekvent, trovärdig och stödjars av referenser.

Resultatdiskussion

Diskutera resultatet i relation till teoretiska utgångspunkter och aktuellt forskningsläge. Referera till bakgrunden och till nya källor. Diskutera hur resultatet förstås teoretiskt och koppla det till omvårdnad och specialistsjuksköterskans kompetensområde, samt till teori/er där så är lämpligt. Bedöm resultatets kliniska betydelse för omvårdnad. Diskutera också resultatet i relation till aspekterna jämställdhet, samhällsrelevans och hållbar omvårdnad, och specialistsjuksköterskans kompetensområde.

Metoddiskussion

Diskutera styrkor och svagheter med metoden avseende design, urval och analys, med stöd i relevanta referenser. För kvantitativ metod diskuteras examensarbetet utifrån kvalitetskriterierna validitet, reliabilitet och generaliserbarhet. För kvalitativ metod diskuteras examensarbetet utifrån graden av trovärdighet (trustworthiness) i form av giltighet (credibility), bekräftande (confirmability), överförbarhet (transferability) och tillförlitlighet (dependability). Diskutera även hur du hanterat din förförståelse och diskutera de forskningsetiska ställningstaganden som gjorts i examensarbetet.

Slutsats

Dra en slutsats utifrån studiens resultat. Resultatet ska inte sammanfattas här.

Förslag till klinisk tillämpning

Ge förslag på klinisk tillämpning utifrån examensarbetets resultat, i relation till specialistsjuksköterskans kompetensområde.

Förslag till fortsatt kunskapsutveckling

Ge förslag på fortsatt forskning utifrån examensarbetets resultat inom omvårdnad och specialistsjuksköterskas kompetensområde.

Referenser

Referenser ska skrivas enligt American Psychological Association (APA), documentation style, senaste tillgängliga version.

Bilagor skrivs på följande sätt

Bilaga I Titel

Bilaga II Titel

Bilaga III Titel

Bilagor numreras högst upp i höger hörn med romerska siffror (I), inga sidhänvisningar.

Information om Bilaga 1, 2, 3 läggs manuellt under och utanför innehållsförteckningen.

Examensarbetets språk

Examensarbetet skrivs på svenska. Arbetet ska ha en logisk struktur och vetenskapligt stringent språk. Presens används i inledning, bakgrund när det gäller teorier och begrepp, liksom i slutsatser och praktiska implikationer samt i förslag till fortsatt kunskapsutveckling inom specialistsjuksköterskans kompetensområde. Preteritum (dåtid) används i sammanfattning och

bakgrund när det gäller tidigare forskning, liksom i metod, resultat samt diskussion. Vid behov av råd och hjälp erbjuder biblioteket studenter vid Högskolan Väst vägledning i akademiskt skrivande. Se Bibliotekets websida.

Examensarbetets layout

Rubrik och teckenstorlek

För att tydliggöra strukturen används olika rubriknivåer i texten. Rubriker vänsterställs och skrivs med inledande versal. Teckenstorleken ska vara konsekvent för respektive rubriknivå genom hela examensarbetet. Innehållsförteckningen (Innehåll) har tre rubriknivåer.

Examensarbete skrivs i ett Worddokument med enkelt radavstånd, Times New Roman, 12 pt. Rubrik 1; fet 16 pt, rubrik 2; fet 14 och rubrik 3; fet 12 pt. Sidnumreringen centreras längst ner på sidan och startar på sidan 1 med Inledning. Det finns en mall att skriva i, där rubriknivåer och viss layout finns införd i mallen.

Se Högskolan Västs biblioteks websida

Referenshantering och plagiat

Examensarbetet ska vara uppbyggt med hjälp av relevanta referenser till vetenskapliga publikationer, lagar, författningar, böcker och rapporter.

Se Högskolan Västs biblioteks websida

Referenser i text och referenslista ska skrivas enligt referenssystemet American Psychological Association documentation style (APA), den senaste tillgängliga versionen

Se Högskolan Västs biblioteks websida

När det gäller författningar, lagar, E-bok mm, se Högskolan Västs biblioteks websida

Använd Plagiathandbok för att säkerställa att källmaterial hanteras på ett korrekt sätt, gällande referenshantering och citering. Illustrationer som hämtas från publicerad artikel, avhandling, bok eller publikation på Internet faller under bestämmelser för upphovsrätt och ska hanteras därefter.

Etiska överväganden vid empirisk studie

Etiska överväganden vid empiriska studier är viktigt för studiens kvalitet, genomförande och hur resultat av studien på ett ansvarsfullt sätt kan användas för att utveckla omvårdnaden.

Enkäter och intervjuer får genomföras först när handledare godkänt utformning och upplägg.

För utformning av Informationsbrev se *Vägledning och mall till forskningspersonsinformation*

[Länk till Etikprövningsnämndens hemsida](#)

Studier som kräver ansökan om etikprövning till regional etikprövningsnämnd kan endast göras i undantagsfall och kräver i så fall att det finns en forskare som vetenskapligt ansvarar för arbetet. Etikprövning för forskning på människor regleras i Lagen om etikprövning av forskning i Sverige som avser människor (SFS 2003:460).

Handläggning av examensarbete inför examination av opponenter och respondentskap

Nedan beskrivs handläggning av examensarbete inför examinationsseminariet.

- På det oexaminerade examensarbetet ska det anges att det är en SEMINARIEUPPLAGA.
- Examensarbetet ska skickas in till Canvas (via plagiatgranskning) i god tid före planerat examinationsseminarium, enligt datum i Canvas.
- Därefter planeras schema för examinationsseminarier för opponenter- och respondentskap vilka blir tillgängliga i Canvas.
- Som student ansvarar du för att seminarieupplagan finns tillgänglig på aviserad plats på Canvas för opponenter/andra studenter.

Opponent- och respondentskap

Vid ett seminarium sker ett opponent- och respondentskap. Opponentskapet innebär att kritiskt granska och värdera ett examensarbete. Målet är en *konstruktiv dialog mellan opponenter och respondenter*. Opponenterna ansvarar för att granskningen följer nedanstående struktur samt att tiden disponeras på ett lämpligt sätt. Den sammanlagda tiden för sammanfattning och dialog mellan opponenter och respondenter är 45 minuter och hela seminariet är 60 minuter. Därefter sker enskild diskussion mellan examensarbetets författare, examinator och handledare.

Dialogen inleds med att opponenterna ger respondenterna tillfälle att framföra eventuella korrigeringar. Den följande diskussionen ska fokusera på examensarbetets innehåll (helhet), vetenskaplig metod och resultat.

Respondentskap

- Inled med att presentera examensarbetet överskådligt på ett pedagogiskt sätt.
- Bemöt opponenter synpunkter med reflektiva argument i dialog.
- Bidra till att ett vetenskapligt, kritiskt förhållningssätt präglar diskussionen.

Opponentskap

- Inled med att presentera examensarbetets förtjänster.
- Ge dina synpunkter på och diskutera:
 - problemområdets relevans relaterat yrkesfunktionen och samhällets behov.
 - bakgrundens relevans. ur beskrivs problemområdet, hur redovisas omvårdnadsteoretisk förankring, övrig teoretisk förankring och tidigare forskning?
 - metodens relevans i relation till forskningsproblemet.
 - författarnas etiska bedömningar avseende examensarbetets genomförande.
 - i vilken grad som resultatet svarar på syftet
 - hur resultatet presenteras - logisk struktur, relaterar till metodvalet
 - studiens kvalitet – relevansen av kvalitetskriterier och hur de använts
 - hanteringen av formalia - titel, disposition, språkbehandling, referenshantering osv.
- Tid för avslutande diskussion 15 minuter.

Inlämning av examensarbetet sker via anvisad inlämningsplats på Canvas

För detaljerad information, se kurs-PM

Betyg

Bedömningskriterier för betyget godkänt, se Kurs-PM på Canvas
Lärandemål, se kursplan i Canvas.

Revideringar av examensarbetet ska vara inlämnade inom tre veckor efter att examinator gett förslag på korrigeringar vid examinationsseminariet.

Efter att korrigeringar gjorts tillsammans med handledare gör examinator en ny bedömning av examensarbetet.

Betyg på hel kurs sätts efter att examensarbete, opponent- och respondentskap är godkända.

I de fall examensarbetet underkänns, har studenten rätt till ytterligare en examination inom kursens ram vilket sker enligt överenskommelse med examinator. Underkänns examensarbetet även vid det andra examinationsseminariet ska studenten omregistreras på ny kurs. Om respondentskapet underkänns vid seminariet, ska studenten försvara sitt examensarbete vid ett nytt seminarium. Om opponentskapet underkänns ska studenten opponera vid ett nytt seminarium.

Poängregistrering av examinationen för kursen

Examinationsmoment, omfattning och betyg:

- Examensarbete 15 hp U/G

Obligatoriska moment, omfattning och betyg:

- Opponentskap U/G
- Respondentskap U/G
- Den enskilda studentens individuella redogörelse för de egna arbetsinsatserna i examensarbetet ska vara inlämnad på aviserad plats och i tid, på Canvas.

Publicering av uppsats

Slutversionen av examensarbete som lämnas in för betygssättning och arkivering ska inlämnas i digital form som ett Worddokument. Alla kontaktuppgifter tas bort såsom telefonnummer och adresser, exempelvis från informationsbrevet. Examinatorn rapporterar elektroniskt det godkända examensarbetet och betygsunderlaget till Ladok. I denna hantering görs examensarbetet till en PDF. Alla godkända examensarbeten dokumenteras i DiVA. Du ger godkännande till fulltextpublicering i DiVA, genom du och din medförfattare undertecknar en blankett som finns att hämta på Biblioteket,
Se Högskolan Västs biblioteks webbsida

Den populärvetenskapliga sammanfattningen kommer att läggas upp på webbsidan för Institutionen för hälsovetenskap